

Kaasrahastanud
Euroopa Liit

ÖKOKAVAD 2026

Millest räägin.....

- Ökokavad
- Kohalikku sorti taime kasvatamise toetus
- PRIA soovitusel toetuste taotlemisel

Ökokavad

Ökokavad on üheaastased keskkonnatoetused

- Keskkonnasõbraliku majandamise toetus (KSM);
- Mahepõllumajandusliku taimekasvatuse toetus ja mahepõllumajandusliku loomakasvatuse toetus (MAHE, MAHEL);
- Ökoalade toetus (ÖKO);
- Ökosüsteemiteenuste säilitamise toetus (ÖST)
- Mesilaste korjeala toetus (MESI)

Keskkonnasõbralik majandamine

✓ EESMÄRK

Soodustada keskkonnasõbralike majandamisviiside kasutuselevõttu ja jätkuvat kasutamist põllumajanduses, et kaitsta mulda ja vett ning parandada nende seisundit, samuti suurendada elurikkust ja maastikulist mitmekesisust ning tõsta põllumajandustootjate keskkonnateadlikkust.

✓ STRUKTUUR

Põhitegevuse elluviimise nõuded: 10 tegevust

Lisategevuse elluviimise nõuded: 6 tegevust -lisatoetus

Nõuded taotlejale

Taotleja võib äriregistris registreeritud füüsilisest isikust ettevõtja või juriidiline isik, kes tegeleb põllumajandusliku tegevusega ning kes vastab aktiivse tootja mõistele.

Samuti peab taotleja täitma tingimuslikkuse nõudeid kogu kohustuseaasta jooksul.

Nõuded taotlejale

Toetust on võimalik taotleda ka mahetootjatel - võimalus rakendada põllumajanduskeskkonnale kasulikke praktikaid, mis ei hõlma mahepõllumajandusliku tootmise kohustuslikke nõudeid.

Nõuded toetusõiguslikule maale

Toetuse põhitegevust ja lisategevust tuleb ellu viia üldjuhul toetusõiguslikul põllumajandusmaal.

Mõnda põhitegevuse või lisategevuse nõuet tuleb ellu viia ka põllumajandusmaal, mille kohta toetust ei anta:

glüfosaadi mittekasutamine sööti jäetud maal ja mustkesal;

glüfosaadi mittekasutamise lisategevuse puhul ei ole lubatud glüfosaati kasutada kogu põllumajandusliku majapidamise põllumajandusmaal sh maal, mis ei ole toetusõiguslik.

Lisategevuse elluviimise eest antakse toetust üksnes selle toetusõigusliku põllumajandusmaa kohta, mille kohta taotletakse toetust KSM põhitegevuse elluviimise eest

- nii põhitegevust kui lisategevust tuleb ellu viia samal põllumajandusmaal.

Toetuse tegevusi tuleb ellu viia ühe kalendriaasta jooksul

Kohustuseaasta algab 1. jaanuaril ja lõppeb 31. detsembril.

Nõuded toetusõiguslikule maale

- ✓ Toetust antakse taotlejale, kelle kasutuses on vähemalt 1,00 hektar toetusõiguslikku põllumajandusmaad.
- ✓ Toetusõiguslik on põllumaa, millel kasvatatakse põllukultuuri, köögivilja, maasikat, ravim- või maitsetaime, heintaime või heintaime, mis on nõuete kohaselt põldtunnustatud või sellel asub mitmeliigiline väike põld.
- ✓ toetusõiguslik on püsikultuuride alune maa kui sellel kasvatatakse puuvilja- või marjakultuuri
- ✓ Toetusõiguslik on ka püsirohumaa.
- ✓ Kasvatatav põllumajanduskultuur peab kasvama põhikultuurina.

Nõuded toetusõiguslikule maale

Põhikultuuri mõiste: Põhikultuur on taotlusel märgitud põllumajanduskultuur, mis on maha pandud, istutatud või külvatud

enne taotluse esitamise aastat

või taotluse esitamise aasta kevadel

ja mida kasvatatakse kasutades kohalikele normidele vastavaid agrotehnilisi võtteid

Allakülvi ei loeta põhikultuuriks.

Nõuded toetusõiguslikule maale

Rohumaa (nii pikaajalise kui lühiajalise) kohta antakse toetust **maksimaalselt** selle rohumaa pindala ulatuses, mis on võrdne taotlusele märgitud ja kindlaksmääratud maa pindalaga, mille kohta toetust taotleti

ja millel kasvatati põllu- või aiakultuuri või millel oli põldtunnustatud heinaseemnepõld või mitmeliigiline väike põld või millel kasvatati lilli

Nt 100 ha põllukultuure +100 ha rohumaad

Nõuded toetusõiguslikule maale

Toetust ei anta maa kohta, mille kohta antakse:

- 1) pärandniidu hooldamise toetust ;
- 2) turvas- ja erodeeritud mulla kaitse toetust;
- 3) põhjavee kaitse toetust;
- 4) pinnavee kaitse toetust

Põhitegevuse nõuded

1. Elektroonilise põlluraamatu pidamine

Taotleja peab kogu põllumajanduslikus majapidamises tehtud põllumajandusliku tegevuse kohta veeseaduse alusel peetavat põlluraamatut elektrooniliselt PRIA e-teenuse keskkonnas või muus e-teenuse keskkonnas.

E-põlluraamatu pidamise nõue kehtib taotleja majapidamise kõigi põldude koht

*Taotleja võib pidada põlluraamatut elektrooniliselt PRIA e-teenuse keskkonnas või PRIA e-teenuse keskkonnaga **liidestatud** e-teenuse keskkonnas.*

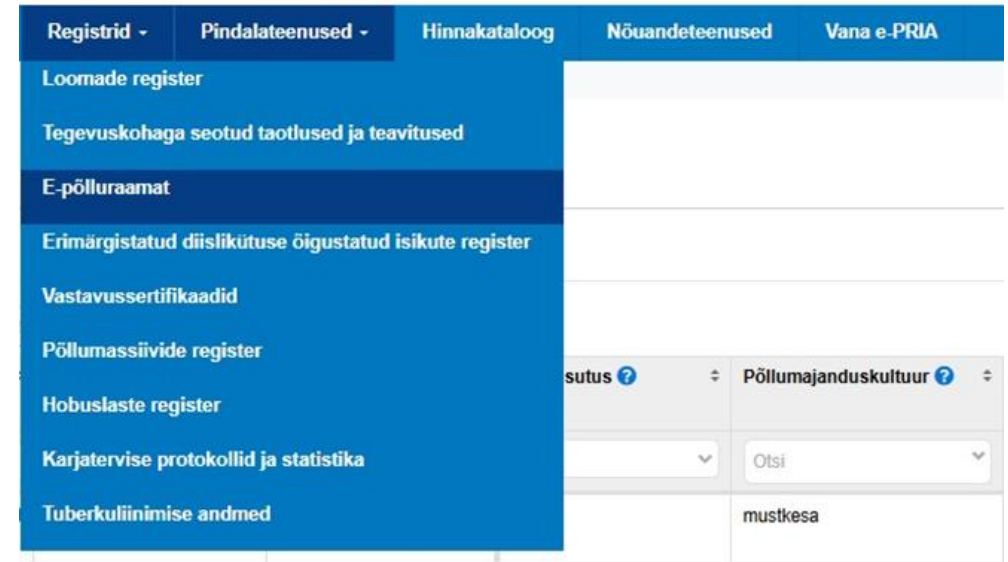
lubatud AINULT LIIDESTATUD eratarkvara

PRIA Põldude haldamise teenuse nimemuudatus

Alates 25.03.2026 kannab PRIA „Põldude haldamise teenus“ nime „e-põlluraamat“.

The screenshot shows the PRIA website interface. At the top left is the logo of the Agricultural Register and Information Agency (Põllumajanduse Registreite ja Informatsiooni Amet). Below it is a navigation bar with the following items: Taotlemine, Minu andmed -, Dokumendid, Registrid -, Pindalateenused -, and Hinnakataloog. A dropdown menu is open under 'Pindalateenused -', listing 'E-põlluraamat', 'Põllumassiivide muudatused', and 'Pindalatoetuste lisateenused'. The main content area displays 'E-põlluraamat' with a search bar below it.

This screenshot shows a detailed view of the dropdown menu for 'Pindalateenused -'. The menu items are: Loomade register, Tegevuskohaga seotud taotlused ja teavitused, E-põlluraamat, Erimärgistatud diislikütuse õigustatud isikute register, Vastavussertifikaadid, Põllumassiivide register, Hobuslaste register, Karjatervise protokollid ja statistika, and Tuberkuliinimise andmed. To the right of the menu, there are search filters for 'sutus ?' and 'Põllumajanduskultuur ?' with a search box containing 'Otsi' and a 'mustkesa' label below it.

Muutus ainult nimi, sisu jäi samaks!

Müüdid ja hirmud ümberlökkamiseks

E-põlluraamat muutub kõigile kohustuslikus?

Kohustuslik hetkel vaid KSM taotlejatele, teistele jätkuvalt vabatahtlik.

KSM taotleja peab eratarkvarast ära kolima või ePRIA-s paralleelset põlluraamatut pidama?

KSM taotleja saab kasutada eratarkvara, mis on liidestunud e-PRIAga.

Põhitegevuse nõuded

2. Lämmastikubilansi koostamine (alates 2025. aastast)

Taotleja peab põllumajandusmaa kohta, millel kasvatab põllukultuuri ja millel kasutab lämmastikku sisaldavat väetist või kasvatab lämmastikku siduvat põllumajanduskultuuri, põllupõhist arvestust lämmastiku mulda viimise ja mullast väljaviimise kohta e-põlluraamatus.

MIKS?

... väljakutse suurendada tootmist nii, et samal ajal väheneks tootmisega kaasnevate toitainete kadu kui ka surve keskkonnale;

... kui järjepidevalt majandada nii, et toitainete puhul tekivad puudu- või ülejäägid, siis kannatab saagikus ja keskkond;

Põhitegevuse nõuded

Lämmastikubilanss

- KSM nõue!
- Automaatne arvutus sisestatud andmete põhjal
- Tulemus salvestatakse
- Oluline on tegeliku saagi sisestamine

Põhitegevuse nõuded (LÄMMASTIKUBILANSS)

2026. a ERAND

2026. aastal kohaldatakse põllumajandusmaa kohta, mille kasvatatakse põhikultuurina **tali- või suvinisu.**“

TULEMUSE ESITAMINE

E-põlluraamatusse andmete kandmisel esitab taotleja samad andmed PRIA-le elektrooniliselt PRIA e-teenuse keskkonna kaudu

Põhitegevuse nõuded

3. Viljavaheldus ja liblikõieliste kultuuride kasvatamine

Taotleja peab korraldama külvikorra või viljavahelduse nii, et samal maal ei kasvatata teravilja kauem kui kolmel ja maasikat kauem kui viiel järjestikusel aastal

ning ristõieliste sugukonda kuuluvaid põllumajanduskultuure ei kasvatata sama maal uuesti enne kolme aasta möödumist.

Vahekultuur, sööti jäetud maa ja mustkesa, mida kasutatakse põllumajanduskultuuride vaheldusena ei katkesta külvikorras teravilja, maasika ja ristõieliste sugukonda kuuluvate põllumajanduskultuuride järgnevust kohustuseaastal ega kohustuseaastale vahetult eelnenud kalendriaastatel

Teraviljade järgnevuse katkestab mais, tatar, sorgo.

Viljavahelduse nõuet ei pea järgima mitmeaastase ristõielise köögivilja kasvatamisel ning sel juhul on lubatud mitmeaastast ristõielist(mädarõigas) köögivilja kasvatada samal kasvukohal mitu aastat järjest.

Põhitegevuse nõuded

3. Viljavaheldus ja liblikõieliste kultuuride kasvatamine

Majapidamise põllumaal tuleb liblikõieliste sugukonda kuuluvat põllumajanduskultuuri kasvatada vähemalt 15 protsendil põllumaast.

Liblikõielisi võib kasvatada külvatud puhaskülvis, segus kõrreliste heintaimedega või segus teiste haljasväetiseks kasvatatavate põllumajanduskultuuridega.

Kui kasvatatakse liblikõielisi segus teiste taimedega, tuleb järgida liblikõielistele seatud osakaalu segu taimikus (liblikõieliste osakaal vähemalt 30%, põldhernest vähemalt 70%).

Kui taotleja ettevõtte on mahepõllumajanduse seaduse alusel tunnustatud, tuleb kasvatada liblikõielisi 20 protsendil põllumaast.

Liblikõieliste ja viljavahelduse tegevustes võetakse arvesse põllumajanduskultuur, mida kohustuseaastal kasvatatakse põhikultuurina ning mida kasvatati samal maal põhikultuurina kohustuseaastale vahetult eelnenud aastatel.

Liblikõieliste osas sobib ka allakülv.

Põhitegevuse nõuded

4. Sertifitseeritud teraviljaseemne kasutamine

- ✓ Taotleja kasutab põhikultuuri külvisena kohustuseaastal eelneva kalendriaasta sügisesel ja kohustuseaasta kevadisel teraviljade külvipinnal kokku vähemalt 15 protsenti sertifitseeritud teraviljaseemet.
- ✓ Maisi ja sorgo külvipinda ning teravilja ja teiste põllumajanduskultuuride segu külvipinda ei loeta teraviljade kogupinna hulka ning sertifitseeritud seemnega külvatud teraviljade pinna hulka.
- ✓ Teraviljadest koosnevad segud arvestatakse teraviljade pinna hulka.
- ✓ Sorgo ja maisi seemet ei arvestata sertifitseeritud teraviljaseemne hulka.
- ✓ Samale põllule ei tohi külvata sertifitseeritud ja sertifitseerimata seemet, välja arvatud juhul kui sertifitseerimata seemet kasutatakse allakülviks.
- ✓ **Kontrolli lihtsustamine:** Seemnepartii sertifitseerimist tõendav külvatud seemne müügipakendi etikett või sertifitseeritud seemne ostmist tõendav ostudokument peavad olema kohustuseaasta jooksul kohapeal kontrollimiseks kättesaadavad.

Põhitegevuse nõuded

✓ 5. Glüfosaadi kasutamise piirang

Taotleja **ei tohi** kasutada glüfosaati sisaldavaid taimekaitsevahendeid:

- ✓ põllukultuuri tärkamisest, istutamisest või maha panemisest kuni saagi koristamiseni;
- ✓ maal, millel kasvatatakse aiakultuuri
- ✓ mustkesal, sööti jäetud maal, haljaskesal, haljasväetiseks kasvatatavatel taimedel ja vahekultuuridel.

Põhitegevuse nõuded

6. Mullaproovid

- ✓ Taotletava põllumajandusmaa kohta tuleb võtta mullaproovid ning saata need mullaanalüüside tegemiseks ja analüüsimiseks akrediteeritud laboratooriumisse hiljemalt kohustuseaasta 1. detsembriks. (KSM taotletud rohumaadelt, sh PR-idelt)
- ✓ Aiakultuuridel tuleb määrata täiendavad elemendid (Mg, Ca, Cu, Mn ja B). põllumajandusmaa iga kuni kolme hektari põllumajandusmaa kohta 1 mullaproov
- ✓ **Alates 2026.a mikroelemente ei pea analüüsima kui aiakultuure on kokku alla 0,30 ha**
- ✓ Kui proov on varem võetud ja vajalikud parameetrid (mulla happesus, orgaanilise süsiniku sisaldus, taimedele omastatava fosfori ja kaaliumi sisaldus) on määratud, siis tuleb proov võtta mullaproovi võtmise aastale järgneva viienda aasta 1. detsembriks.
- ✓ Iga kuni 5 hektari põllumajandusmaa kohta, millele toetust taotletakse, tuleb võtta 1 keskmine mullaproov, mille on võimalik määrata mulla happesus, taimedele omastatava fosfori ja kaaliumi sisaldus.
- ✓ Kui põllumajandusmaad, mille kohta taotletakse toetust on üle 10 hektari, tuleb lasta mullaproovid võtta Maaelu Teadmuskuse (METK) korraldatud mullaproovivõtjate koolituse läbinud isikul.
- ✓ Orgaaniline süsiniku sisaldus mullaproovist peab olema analüüsitud arvestusega, et iga 20 hektari kohta on vähemalt 1 mullaproov.
- ✓ Laboratooriumi väljastatud laboriprotokollid analüüsitulemustega peavad olema kohapeal kontrollimiseks kättesaadavad. **PRIA nõudmisel esitab taotleja laboratooriumi väljastatud laboriprotokollid analüüsitulemustega PRIAle**

Põhitegevuse nõuded

7. Koolitus

Taotleja või taotleja heaks tegutsev isik osaleb* kohustuseaasta 7.12 vähemalt ühel keskkonnasõbraliku majandamise alasel koolitusel

Alates 2026.a ei pea enam igal kohustuseaastal koolitusel osalema –

kui taotleja on toetust taotletud 3 x ja osalenud koolitusel 3 x, siis alates 2026. a ei pea koolitusel osalema

Oluline on nii toetuse taotlemine (mitte toetuse määramine) ja koolitusel osalemine

Arvesse lähevad alates 2023. a koolitused

Koolitusena lähevad arvesse infopäev, konverents, esitlustegevus

KSM (+MULD, VESI) koolitused leitavad pikk.ee lehelt

Taimekaitsevahendi kasutamise piirang

- Sama keemilise taimekaitsevahendi toimeainet ei kasutata samal põllul ühe kalendriaasta jooksul rohkem kui kaks korda.
- nõuet kohaldatakse suvinisu, talinisu, talirukki, suviotra, suvikaera, suvirapsi, talirapsi, suvirüpsi, talirüpsi, hariliku maisi, hariliku herne, põldoa ja heintaime kasvatamise korral,
- nõuet ei kohaldata heinaseemnepõllul ja kartulipõllul
- nõuet ei kohaldata insektitsiidide kasutamise korra

Põhitegevuse nõuded

9. Aiakultuuri teenindusala ja multši kasutamine

- ✓ Aiakultuuri teenindusala hoitakse rohukamaras ja maasika ridades kasutatakse multši. (KSM orgaanilise multši lisategevuse puhul – põllust tuleb teha Iva äpiga pilt.)

10. Feromoonpüünised ja mitmekesisust toetavad elemendid

- ✓ Maal, millel kasvatatakse viljapuid, hoitakse kohustuseaasta 1. maist kuni 31. augustini feromoonpüüniseid tihedusega vähemalt üks püünis iga 0,3 hektari suuruse maa kohta, millel kasvatatakse viljapuid.
- ✓ Maale, millel kasvatatakse viljapuid või marjapõõsaid, paigutatakse iga 0,3 hektari kohta vähemalt kaks järgmist elurikkust soodustavat elementi:
  - ✓ 1) putukate või lindude joogianum;
  - ✓ 2) kivikuhil, oksakuhil või vana kõdunev puunott;
  - ✓ 3) lindude pesakast, röövlindude istumiskoht;
  - ✓ 4) putukapesa;
  - ✓ 5) taru, milles peetakse mesilasi.

Lisategevuse nõuded (1)

1. Orgaanilise multši kasutamine

Aiakultuuride kasvatamisel tuleb kasutada orgaanilist multši kas ainult ridades või reavahedes.

Maasikaridades kasutatava multši korral

Maasikaridades kasutatakse multši. Multši kasutatakse alates istandiku rajamisest ja see peab olema põllul kogu vegetatsiooniperioodi jooksul või kuni istandiku likvideerimiseni.

Taotleja teeb tegevuse tõendamiseks asukohapõhise pildi PRIA heakskiidetud mobiilirakendust kasutades.

2. Haljasväetiskultuuri kasvatamine

- ✓ Köögivilja kasvatatakse maal, millel kohustuseaastale vahetult eelnenud kalendriaastal kasvatati põhikultuurina liblikõielisi heintaimi puhaskultuurina, segus kõrreliste heintaimedega või segus teiste haljasväetiseks kasvatatavate põllumajanduskultuuridega.
- ✓ Liblikõieliste heintaimede kaetus liblikõieliste-kõrreliste heintaimede ja liblikõieliste-haljasväetistaimede segu taimikus peab olema vähemalt 30 protsenti.
- ✓ Porgandit kasvatatakse maal, millel kohustuseaastale vahetult eelnenud kalendriaastal kasvatati põhikultuurina heintaimi puhaskultuurina või segus teiste haljasväetiseks kasvatatavate põllumajanduskultuuridega.

Haljasväetiskultuuri kasvatamise lisategevus

... lisategevus laieneb kartulikasvatajatele

Haljasväetiskultuuri kasvatamise lisategevuse elluviimise eest antakse toetust põllu kohta, millel taotleja kasvatab kohustuseaastal põhikultuurina köögivilja **või kartulit** ning millel kohustuseaastale vahetult eelnenud kalendriaastal kasvatati sätestatud nõuete kohaselt haljasväetiskultuuri

Köögivilja **või kartulit** kasvatatakse maal, millel kohustuseaastale vahetult eelnenud kalendriaastal kasvatati põhikultuurina liblikõielisi heintaimi puhaskultuurina, segus kõrreliste heintaimedega või segus teiste haljasväetiseks kasvatatavate põllumajanduskultuuridega.

Lisategevuse nõuded

3. Mitmeliigilise väikese põllu lisategevus

- ✓ Taotleja kasvatab põllul vähemalt kaheksat erinevat põllumajanduskultuuri,
- ✓ mis kuuluvad köögivilja, rühvelkultuuri, lillede, ravim- või maitsetaimede hulka.
- ✓ Iga nimetatud põllumajanduskultuuri pind võib olla kuni 0,10 hektarit. (*kuni 8 erinevat kultuuri*)

Lisategevuse nõuded (2)

4. Vahekultuuri kasvatamine

Vahekultuur on põllumajanduskultuur, mida kasvatatakse kahe üksteisele järgneva põhikultuuri vahelisel ajal või mis **külvatakse** allakülvina põhikultuurile või vahetult pärast põhikultuuri koristamist, kuid hiljemalt kohustuseaasta 1. septembril ja seda kasvatatakse vähemalt kohustuseaasta 1. novembrini.

Põhikultuuri koristuse käigus varisenud seeme on umbrohi, seda vahekultuuriks ei loeta.

- Vahekultuuride kasvatamisel ei ole ette antud nimekirja sobilikest kultuuridest,
- **Alates 2026 peab põllul kasvama 1.09 kuni 1.11 üksnes vahekultuur**

Taotlusele tuleb märkida põllul kasvatatav vahekultuur.

Vahekultuur ei tohi jääda järgmise aasta põhikultuuriks!!

Vahekultuuri kasvatamise lisategevuse elluviimise korral teeb taotleja vahekultuuri kasvatamise tõendamiseks asukohapõhise pildi PRIA heakskiidetud mobiilirakendust kasutades.

Vahekultuuri toetus

Vahekultuurina arvestatakse ka allakülve, kuid tasub meeles pidada, et kui allakylv on tehtud kevadel koos põhikultuuriga, siis selleks, et allakülvi saaks lugeda vahekultuuriks, tuleb põhikultuur ära koristada enne 1. septembrit.

Allakylv ei tohi jääda järgmise aasta põhikultuuriks.

Vahekultuuri toetuse vähendamised

Vahekultuuri puhul vajalik info edastada IVA äpiga – info edastamata

Vahekultuur ei ole külvatud 1.septembriks

Allakülvi puhul ei ole põhikultuur koristatud 1.septembriks

Vahekultuur on üles küntud enne 1.novembrit

Lisategevuse nõuded (3)

5. Happelise mulla lupjamine

Happelise mulla lupjamise lisategevuse eest antakse toetust põllu kohta, mille kohta on koostatud ja PRIA-le elektrooniliselt PRIA e-teenuse keskkonna kaudu hiljemalt kohustuseaasta 1. detsembriks esitatud lubiväetise kasutamise soovituselga lubjatarbekaart, mis lähtub maaeluministri 19. detsembri 2018. a määruse nr 75 „Maaparandushoiutööde nõuded“ lisast „Põllumajandusmaal muldade lubjatarbe määramine“ ja taimedele omastatava kaltsiumi sisaldusest.“

Taotleja kasutab põllul, mille kohta on koostatud lubjatarbekaart, lubiväetist.

Lupjamiseks kasutatud lubiväetise kohta peavad andmed olema kantud väetiseregistrisse.

Väetiseregistrisse kantud andmed on leitavad Põllumajandus- ja Toiduameti internetilehelt:

<https://portaal.agri.ee/avalik/#/vaetis/vaetised>.

Mahemaadel on mahepõllumajanduse regulatsioonide kohaselt lubatud lupjamiseks kasutada üksnes Komisjoni rakendusmääruse 2021/1165 II lisasse kantud väetisi.

Happeliste muldade lupjamine

Happelise mulla lupjamise lisategevuse elluviimise eest ei anta sama põllu kohta toetust rohkem kui kaks korda.

- ✓ Lubiväetise päritolu tõendav dokument peab olema kohapeal kontrollimiseks kättesaadav.
- ✓ Pärast mulla lupjamist külvatakse põllule põllumajanduskultuur või peab seal kasvama taimik. Põllul, millel kasutatakse lubiväetist, kasvatatakse sügisesi vahekultuure või peab seal olema püsirohumaa või talvine taimkate.
- ✓ Happelise mulla lupjamise lisategevuse elluviimise eest antakse toetust põllu kohta, millel on kuni 10 protsendi ulatuses, kuid mitte rohkem kui ühel hektaril, turvasmuldi (M, S, R, AM).

Happelise mulla lupjamine

1.Lupjamistoetuse puhul pole vaja esitada eraldi mullaproovi analüüsi vastuseid, vaid lubjatarbe kaart.

2.Happelise mulla lupjamine lisategevuse eest antakse toetust põllu kohta, mille kohta on koostatud ja PRIA-le elektrooniliselt PRIA e-teenuse keskkonna kaudu hiljemalt kohustuseaasta **1. detsembriks** esitatud lubiväetise kasutamise soovituselga lubjatarbekaart, mis lähtub mullatüübist, mulla veerežiimist ning mullaproovidest analüüsitud mulla orgaanilise süsiniku sisaldusest, mulla happesusest ja taimedele omastatava kaltsiumi sisaldusest.

6. Glüfosaadi mittekasutamine

- ✓ Kohustuseaasta jooksul ei kasutata glüfosaati sisaldavaid taimekaitsevahendeid kogu majapidamise põllumajandusmaal.

Toetuse ühikumäärad

Põhitoetuse ühikumäär 40–50 eur/ha

(Mahepõllumajanduse korral ühikumäär 20–26 eur/ha)

Köögivilja, maasikas, puuvilja- ja marjakultuurid - ühikumäär 230–254 eur/ha

(Mahepõllumajanduse korral ühikumäär 50–70 eur/ha)

Lisatoetus aiakultuuride kasvatajatele orgaanilise multši eest 150–151 eur/ha

Lisatoetus köögivilja kasvatajatele haljasväetise kasvatamise eest 110–154 eur/ha

Lisatoetus mitmeliigilistele väikestele põldudele 340–476 eur/ha

Lisatoetus vahekultuuride kasvatamise eest 60–84 eur/ha

Lisatoetus happeliste muldade lupjamiseks 50–70 eur/ha

Lisatoetus glüfosaadi mittekasutamiseks 15–21 eur/ha

Otsus kohustuseaastale järgneva kalendriaasta 10. veebruariks. Toetus makstakse välja hiljemalt kohustuseaastale järgneva kalendriaasta 30. juuniks.

Mahepõllumajandusliku taimekasvatuse toetus ja mahepõllumajandusliku loomakasvatuse toetus

Toetatav tegevus

- Mahepõllumajandusliku taime- ja loomakasvatusega tegelemine 1 kalendriaasta (kohustuseaasta) jooksul
- Mahepõllumajandusliku loomakasvatuse toetust antakse üksnes selle toetusõigusliku maa kohta, mille kohta antakse samal kohustuseaastal ka mahepõllumajandusliku taimekasvatuse toetust.

Mahepõllumajandusliku taimekasvatuse toetuse minimaalne ja maksimaalne ühikumäär

maksimaalne ühikumäär ühe hektari maa kohta mahepõllumajandusega jätkamise korral on:

132 kuni 182 eurot teravilja, kaunvilja, õli- või kiukultuuri, rühvelkultuuri, ning muu tehnilise kultuuri ja põldtunnustatud heintaimede kasvatamise korral;

100 kuni 150 eurot kuni kolmeaastase külvikorras oleva rohumaa korral;

300 kuni 420 eurot kartuli, maasika, ravim- või maitsetaimede, puuvilja- või marjakultuuri kasvatamise korral;

800 kuni 1120 eurot köögivilja kasvatamise korral;

25 kuni 35 eurot rohumaa puhul, mille iga hektari kohta on mahepõllumajandusliku loomakasvatuse valdkonnas tunnustatud taotlejal sellisel arvul mahepõllumajanduslikult peetavaid veiseid, hobuseid, lambaid ja kitsi, et loomkoormus ühe hektari kohta on vähemalt 0,2 loomühikut;

Mahepõllumajandusliku taimekasvatuse toetuse minimaalne ja maksimaalne ühikumäär

Muudeti hobuste arvestamist rohumaa loomkoormuse arvutamisel

Mahepõllumajanduslikult peetavate veiste, **hobuste**, lammaste ja kitsede puhul võetakse rohumaa loomkoormuse arvutamisel aluseks taotleja poolt kohustuseaastal peetavate nende loomade keskmine arv, kelle kohta on andmed kantud põllumajandusloomade registrisse

Mahepõllumajandusliku taimekasvatuse toetuse ühikumäära otsustamine

- PRIA arvestab toetuse ühikumäära otsustamisel toetuse eelarve, minimaalse ja maksimaalse ühikumäära ning taotletud toetusõiguslikuks tunnistatud maa hektaritega
- Mahepõllumajandusliku sertifitseeritud seemne või heterogeense paljundusmaterjaliga külvatud põldudele 20% kõrgem ühikumäär
- Köögivilja kasvatamisel vähendatakse 10 ha ületava maa ühikumäära 83%
- Ravim- ja maitsetaimede kasvatamisel vähendatakse 5 ha ületava maa ühikumäära 55%
- Kui eelarvelistest vahenditest ei piisa ka minimaalse ühikumäära puhul, siis vähendab PRIA toetuse summat

Mahepõllumajandusliku taimekasvatuse toetuse ühikumäärade otsustamine

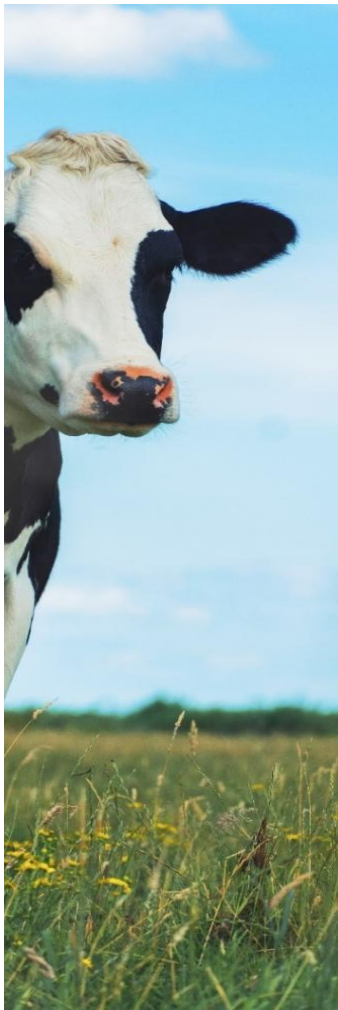
Täpsustati mahepõllumajandusliku taimekasvatuse toetuse ühikumäära suurendamist mahe sertifitseeritud seemnega allakülvi tegemise korral

„Kui mahepõllumajanduslikku või üleminekuajal toodetud sertifitseeritud seemet või mahepõllumajanduslikku heterogeenset paljundusmaterjali kasutatakse põllukultuuri allakülvina, suurendatakse põhikultuuri ühikumäära ainult siis, kui põhikultuuriks olevat põllukultuuri ei kasvatata eelnimetatud seemnest või paljundusmaterjalist“.

Seega soovitakse põllukultuuri põhikultuurina kasvatamist täiendavalt toetada nii sel juhul, kui põhikultuur on külvatud mahepõllumajanduslikust või üleminekuajal toodetud sertifitseeritud seemnest või mahepõllumajanduslikust heterogeensest paljundusmaterjalist, kui ka olukorras, kus põhikultuur ise on külvatud oma tarbeks toodetud maheseemnest, tavaseemnest või paljundusmaterjalist, kuid selle allakülv on tehtud sertifitseeritud maheseemne või paljundusmaterjaliga.

Põhikultuuri ühikumäära suurendatakse korraga siiski ainult ühe või teise tingimuse täitmise eest, mitte erinevate tingimuste eest mitmekordselt, st erinevad ühikumäära suurendamise alused ei kumuleeru ning maksimaalselt saab ühikumäära põhikultuuri kasvatamise eest suurendada 20 protsenti isegi olukorras, kus samal kalendriaastal külvatakse samale maale maheseemne või paljundusmaterjaliga nii põhikultuur kui ka allakülv.

Mahepõllumajandusliku loomakasvatuse toetuse suurus

- 1 ha põllukultuuride ja rohumaa kohta makstava toetuse suurus saadakse taotleja loomade, kodulindude või mesilasperede keskmise arvu alusel arvutatud ühiku korrutamisel 85 euroga ning saadud summa jagamisel hektarite arvuga
- veiste, lammaste ja kitsede puhul võetakse ühiku arvutamisel arvesse põllumajandusloomade registrisse kantud loomade keskmine arv
- kodulindude, sigade, küülikute ja mesilasperede puhul võetakse arvesse nende kohustuseaastale eelnenud aastal peetud keskmine arv

Nõuded taotlejale (1)

Toetust antakse FIE-le või juriidilisele isikule, kes tegeleb põllumajandustootmisega ja on aktiivne põllumajandustootja

Mahepõllumajandusele ülemineku toetust antakse:

- kuni 2 aastal mahepõllumajandusele üleminekut alustavale taotlejale
- kuni 3 aastal mahepõllumajandusele üleminekut alustavale taotlejale, kes kasvatab üksnes puuvilja- ja marjakultuure
- kui ettevõtte toetusõiguslikust maast ei ole rohkem, kui 20% üleminekuaja läbinud maad
- kui taotleja **ei ole varasematel aastatel** mahetoetust taotlenud

Mahepõllumajandusega jätkamise toetust antakse taotlejale:

- kelle ettevõtte on kogu kohustuseaasta kestel mahepõllumajanduse seaduse alusel tunnustatud või
- kes on alustanud üleminekut mahepõllumajanduslikule tootmisele, kuid kes ei vasta ülemineku toetuse nõuetele.

Nõuded toetusõigusliku maa kohta (1)

- Maa peab vastama määruse „Otsetoetuste saamise üldised nõuded, põhisissetuleku toetus, ümberjaotav toetus ja noore põllumajandustootja toetus“ toetusõigusliku põllumajandusmaa nõuetele
- Mahepõllumajanduse registrisse kantud vähemalt 1 ha suurune maa, millel kasvatatakse põllukultuuri, kartulit, köögivilja, maasikat, ravim- või maitsetaime, puuvilja- või marjakultuuri või on see põldtunnustatud heinaseemnepõld või rohumaad
- Toetusõiguslikku põllumajanduskultuuri peab kasvatama põhikultuurina – kasvatamisel tuleb järgida kohalikele normidele vastavat agrotehnikat
- Rohumaad (v.a kuni 3-a rohumaad) kohta antakse toetust mahepõllumajandusliku loomakasvatuse valdkonnas tunnustatud taotlejale, kellel on põllumajandusloomade registris sellisel arvul veiseid, lambaid, kitsi, hobuseid, et loomkoormus oleks vähemalt 0,2 LÜ/ha

Nõuded toetusõigusliku maa kohta (2)

- Kui ettevõttes peetakse vähemalt 5 mahemesilasperet, siis antakse toetust kuni 1 ha rohumaa kohta ilma, et loomkoormuse nõue oleks täidetud
- Põllu pindala hulka arvestatakse köögivilja, maasika, ravim- või maitsetaime, puuvilja- või marjakultuuri kasvatamise korral ka põllu otstes asuv kuni 15 meetri laiune teenindusala, mida kasutatakse põllutöömashinate ümberpööramiseks
- Toetust antakse kuni 70 ha puuvilja- ja marjakultuuri eest
- Mustkesa ja söötis maa eest toetust ei anta
- Rohumaa vanuse arvutamisel võetakse arvesse eelnev ajavahemik, mil heintaimi kasvatati. Allakülvi aasta on 0-aasta.
- Toetust ei anta selle maa kohta, mille kohta antakse mesilaste korjeala toetust

Nõuded toetuse saamiseks

- Taotleja täidab kogu kohustuseaasta jooksul mahepõllumajanduslikul maal mahepõllumajandusliku taimekasvatuse nõudeid ning mahepõllumajanduslike loomade puhul mahepõllumajandusliku loomakasvatuse nõudeid.
- Mahepõllumajandusele ülemineku toetuse taotleja peab esmakordse toetuse taotlemise aasta 1. novembriks olema osalenud **vähemalt kahel** mahepõllumajandusliku tootmise algkoolitusel
- Algkoolitustel ei pea osalema taotleja, kes on eelnenud 5 a jooksul 2 mahepõllumajanduse koolitusel osalenud

Ökoalade toetus (ÖKO)

Toetuse eesmärk

- ✓ **Toetust antakse põllumaa ja maastikuelementide aluse maa ökoalana määratlemise toetuse taotlemise kalendriaasta jooksul.**
- ✓ Eesmärk on toetada ja aidata kaasa elurikkuse, sh elupaikade ja maastike säilimisele, soodustades seda läbi keskkonnasäästlike majandamispraktikate kasutuselevõtu.
- ✓ Keskkonnasäästlike praktikate all peetakse silmas nii harimispraktikaid kui ka maastikuelemente.
- ✓ Ökoalade toetuse välja töötamisel on lähtunud sarnastest põhimõtetest ja põllumajanduspraktikatest nagu perioodil 2014-2020, kui sarnane nõue oli nn rohestamise all.

Ökoalade toetus

Taotleja, kes taotleb ÖKO toetust, peab kokku vähemalt 7 protsenti oma põllumajandusliku majapidamise toetusõiguslikust põllumaast ja maastikuelementide alusest maast määratlema ökoaladena.

Ökoaladeks sobivad järgmised maa-alad ja elemendid:

- 1) sööti jäetud maa;
- 2) haljaskesa haljasväetise mulda viimiseks või haljaskesa, mille taimikusse külvatakse talivili;
- 3) kuni 18 meetri laiune rohumaariba;
- 4) maastikuelemendid;
- 5) lämmastikku siduvate põllumajanduskultuuride kasvualad.

Ökoalade toetus

Haljakesa on külvikorruga hõlmatud maa, mida kasutatakse haljasväetistaimede kasvatamiseks;

Sööti jäetud maa on külvikorruga hõlmatud maa, kus kasvab vabalt looduslik taimestik, mida kasutatakse loomade söötmiseks või mis küntakse sisse.

Ökoalaks sobivad ainult sellised haljakesa põllud, mille taimik viiakse taotluse aastal mulda või mille taimikusse külvatakse talivili

Ökoalade toetus

Sööti jäetud maa puhul on võimalik taotlejal määratleda ka lühiajaline rohumaa.

Taotleja peab arvestama ÖKO toetuse saamiseks tingimustega, peab vältima ebasoovitava taimestiku ulatuslikku levikut

Sööti jäetud maa ja rohumaariba aluse maa vanuse arvestus **peatub** ökoalaks märkimise aasta(te)l

Kui taotleja määratleb ökoalana N-siduva põllumajanduskultuuri kasvuala, on seal lubatud põllumajanduslik tegevus järgmistel tingimustel:

- 1) põllumaad ei hekseldata kuni 25. juulini;
- 2) talivilja kasvatamise korral on see külvatud hiljemalt 15. oktoobril;
- 3) põllumaad, millel ei kasvatata talivilja, ei künta sisse enne 15. oktoobrit

Rohumaariba

Rohumaariba on olemasolev või rajatav kuni 18 meetri laiune rohumaariba, millel kasvavad looduslikud rohttaimed või erinevad rohumaakultuurid.

Rohumaariba ei tohi moodustada külgneva põllumaa põllu pindalast üle 30 protsendi. Rohumaariba ei tohi rajada rohumaale ega sööti jäetud maale.

Nõuded toetusõiguslikule maale

N-siduvad põllumajanduskultuurid:

Sobilikud N-siduvad põllumajanduskultuurid on, kui *põllumaal kasvab kas:*

esparsett (Onobrychis Mill.), ristik (Trifolium spp.), lutsern (Medicago sativa, Medicago L.), mesikas (Melilotus Mill.), nõiahammas (Lotus corniculatus), vikk (Vicia spp.), hernes (Pisum spp.), aeduba (Phaseolus spp., vigna spp.), põlduba (Vicia faba) või sojauba (Glycine max L.);

N- siduvat põllumajanduskultuuri kasvatakse põllumaal puhaskultuurina või segus teiste põllumajanduskultuuridega, kui lämmastikku siduva põllumajanduskultuuri osakaal taimikus on üle 50 protsendi;

N-siduvat põllumajanduskultuuri ei tohi kasvatada veeseaduse §-s 118 sätestatud veekaitsevööndis.

Nõuded toetusõiguslikule maale

N-siduvad põllumajanduskultuurid:

Kui taotleja määratleb ökoalana lämmastikku siduva põllumajanduskultuuri kasvuala, on seal lubatud põllumajanduslik tegevus järgmistel tingimustel:

- 1) põllumaad ei hekseldata kuni 25. juulini;
- 2) talivilja kasvatamise korral on see külvatud hiljemalt 15. oktoobriks;
- 3) põllumaad, millel ei kasvatata talivilja, ei künta sisse enne 15. oktoobrit ega kasutata seal muid taimikut kahjustavaid mullaharimisviise.

Toetuse saamise nõue:

Põllumajandusliku tegevuse piirangud:

- ✓ N-siduva põllumajanduskultuuri kasvuala ei kuulu mittetootlike alade hulka
- ✓ lubatud on niitmine ja siloks kogumine (seega lubatud on saagi koristus)

ÖKO toetuse puhul on taimekaitsevahendite kasutamise piirang kogu kohustusaasta jooksul, ehk 01.01 -31.12, seega kui sügisel soovitakse ökoalana määratletud alale külvata talivilja , ei tohi nimetatud alal taimekaitsevahendeid kasutada-sh ka puhitud seemet

Ökoala tegevuste elluviimise nõuded

Taotleja määratleb kohustuseaastal põllumaal või sellega külgneval alal ökoala sellise pindala ulatuses, et ökoala kokku moodustab vähemalt seitse protsenti taotleja põllumajandusliku majapidamise põllumaa ja maastikuelementide aluse maa pindalast.

Lämmastikku siduva põllumajanduskultuuri kasvuala võib moodustada ökoala pindalast kuni 50 protsenti.

Näiteks: 7% ökoalaid = kuni 3,5% N-kultuure + 3,5% muud ökoalad;

toetuse minimaalseid ja maksimaalseid ühikumäärad!

MAASTIKUELEMENDI ALUSELE MAALE: 180 kuni 220€/ha;

ROHUMAARIBA ALUSELE MAALE: 100 kuni 150€/ha;

BAASMAKSE ÖKOALADE EEST: 12 kuni 21€/ha.

Tegemist on baasmaksega, mille puhul taotlejale antakse toetust kogu majapidamise toetusõiguslike põllumaa hektarite kohta tingimusel, et ökoalade toetuse saamiseks on määratletud vajalikul hulgal nõuetele vastavaid ökoalaid olenemata sellest, millist tüüpi ökoalaid taotleja nõude täitmiseks on määratlenud.

Ökosüsteemiteenuste säilitamise toetus (ÖST)

Toetuse eesmärk

Eesmärk toetada mitmekesist põllumajandusmaastikku ja maastikuelementide ning looduslike alade säilitamist, et tagada põllumaal põllukahjurite looduslikud vaenlased, kes osutavad looduslikku kahjuritõrje ökosüsteemi teenust.

Maastikuelementide ja looduslike alade olemasolu põllu sees ja põllu ümber on oluline integreeritud taimekaitse rakendamisel.

Toetust antakse mitmekesise põllumajandusmaastiku, maastikuelementide ja looduslike alade säilitamise eest ühe kalendriaasta jooksul.

Ökosüsteemiteenust pakuvad nt: põllusaared, metsaservad, väikeveekogud, kiviaiad, pärandniidud, lineaarsed maastikuelemendid jne.

Nõuded toetusõiguslikule põllumaale

Taotleja kasutuses peab taotluse esitamise kalendriaastal olema vähemalt üks hektar põllumajandusmaad

Toetust antakse vähemalt 0,30 hektari suuruse põllu kohta

Toetatav põld peab olema kaetud:

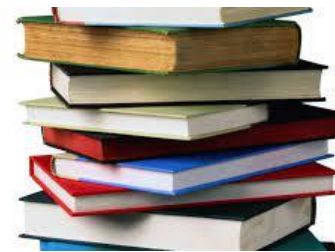
- vähemalt 60% ulatuses põllukahjurite looduslike vaenlaste soodustamise ökosüsteemiteenusega;
- või vähemalt 90% ulatuses põllukahjurite looduslike vaenlaste soodustamise ökosüsteemiteenusega.

Tingimuslikkus + Baasnõue

ÖST toetusel saamiseks peab järgima kahte baasnõuet:

- 1) põlluraamatu pidamine. Põlluraamatusse tuleb kohustuseaastal kanda andmed põllumajandusliku tegevuse kohta.
- 2) täitma HPK 8 nõudeid. Täpsemalt maastikuelementide säilitamisega, sealhulgas hekkide ja puude lõikamise keelu ja invasiivsete taimeliikide vältimisega seotud nõueid.

NB! TING nõudeid tuleb järgida kogu kohustuseaastal!

Mesilaste korjeala toetus

Toetusõiguslikkuse nõuded taotlejale

- FIE, juriidiline isik (FI ei saa)
- Põllumajandusliku tegevusega tegelev aktiivne põllumajandustootja
- Taotlejal on vähemalt 10 mesilasperet või on taotlejal kokkulepe mesinikuga, kellel on vähemalt 10 mesilasperet
- mesilaspered , keda peetakse 30. aprilli seisuga ja kelle andmed on registreeritud põllumajandusloomade registris hiljemalt 5. mail.

Toetusõiguslikkuse nõuded maale

- Maa peab vastama otsetoetuste saamise tingimustele
- 1 ha põllumaad, millel kasvatatakse korjetaimi
- Kindlaksmääratud korjetaimede liigid ja perekonnad
- (*1 perekond= 1 liik nt lutsern-harilik, sinine on 1 liik*)
- Korjetaimede segud peavad koosnema korjetaimedest
- Iga 1 ha kohta peab olema vähemalt 1 mesilaspere

Mesilaste korjeala toetus

Toetust ei anta maa kohta, mille kohta antakse:

- 1) mahepõllumajanduse toetust
- 2) mulla- ja veekaitsetoetust
- 3) keskkonnasõbraliku majandamise toetust mitmeliigilise väikese põllu lisategevuse elluviimise ees

Tingimuslikkus ja baasnõue

- Põllumajanduslikus tegevuses ja kogu põllumajandusmaal tuleb täita tingimuslikkuse nõudeid
- Põlluraamat!!

Toetuse saamise nõuded

- Korjetaime põld asub mesilasperedest kuni 1 km kaugusel
- Mesilasperede asukoht peab olema registreeritud põllumajandusloomade registris. Kui pered viiakse teise asukohta, tuleb registris andmed uuendada. (5 tööpäeva jooksul)
- Vähemalt kolm korjetaime perekonda/liiki,
- Kui taotleja kasvatab korjetaimi korjetaimede seguna, siis:
  - 1) vähemalt kolme erineva perekonna või liigi hulka kuuluvatest korjetaimedest koosnevas segus peab kolme peamise perekonna või liigi hulka kuuluvatest korjetaimedest väikseima osakaaluga korjetaime kaetus moodustama vähemalt 20 protsenti taimikust;
  - 2) kahe erineva perekonna või liigi hulka kuuluvatest korjetaimedest koosnevas segus peab väiksema osakaaluga korjetaime kaetus moodustama vähemalt 40 protsenti taimikust.
- Kui korjetaimi kasvatatakse segus, siis peab see segu koosnema üksnes korjetaimedest.

Toetuse saamise nõuded

- võib piirduda kahe erineva perekonna või liigi hulka kuuluva korjetaime kasvatamisega
- kui taotleja kasutuses olev vähemalt 0,30 hektari suuruse rapsi või rüpsi põllu lähim äär asub mesilasperedest kuni 1,00 kilomeetri kaugusel. Rapsi ja rüpsi ei arvata toetatavate korjetaimede hulka
- Korjetaimi peab kasvatama 15. juunist 10. augustini
- Taimekaitsevahendite kasutamine on keelatud kogu kohustusaasta jooksul
- Toetuse minimaalne ja maksimaalne ühikumäär ühe hektari maa kohta on 250 kuni 350 eurot.

MESI toetuse vähendamised

Toetust vähendatakse, sest korjetaimede põllu lähim äär asub mesilasperest kaugemal kui 1 kilomeeter

Toetust ei arvestata põllule, mille kohapealses kontrollis tuvastatud kultuur ei ole mesilaste korjeala toetuse saamiseks toetusõiguslik

Toetust vähendatakse, sest ei kasvatata toetusõiguslikul maal vähemalt kolme erineva perekonna või liigi hulka kuuluvat korjetaime

Kohalikku sorti taimede kasvatamise toetus (SORT)

Eesmärk:

säilitada kohalike tingimustega kohastunud ja geneetilisest erosioonist ohustatud taimede geneetilist ressursi

edendada kultuuripärandi ja geneetilise mitmekesisuse seisukohast oluliste kohalike taimesortide kasvatamist

soodustada kohalike puuvilja- ja marjasortidega uute istandike rajamist

Toetatav:

Kohalikku sorti põllu- või köögiviljakultuuri kasvatamine **ühe kalendriaasta** jooksul

Kohalikku sorti puuvilja- või marjakultuuri kasvatamine **kolme järjestikuse kalendriaasta** jooksul. **Kes 2026 aastal võtavad kohustuse siis 3 aastane kohustus**

Viljapuu- ja marjakultuuride puhul võetakse arvesse lisaks Eesti Aiandusliidu puuviljanduskomisjoni ekspertarvamusele ka teadus- ja arendusasutuste või kutseõppeasutuste ekspertide arvamused.

SORT toetusõiguslik isik

FIE või juriidiline isik

Puuvilja- ja marjakultuuri kasvatamisel minimaalselt:

- 20 viljapuud viiest erinevast toetusõiguslikust sordist või
- 20 marjapõõsast kolmest erinevast toetusõiguslikust sordist

Kartuli kasvatamisel: taotleja andmed taimetervise registrisse kui kartulit kasvatatakse üle 1,0 ha

Taotlusele tuleb lisada põllule külvatud seemne kogus.

Taotleja esitab külvatud kultuuri seemne müügipakendi originaaletiketid hiljemalt 15. juuniks 2026 PRIA maakondlikusse esindusse, kus need tembeldatakse, tehakse koopia ja tagastatakse taotlejale.

SORT toetusõiguslikud kultuurid ja sordid

- Puuviljad: 17 õuna-, 6 pirni-, 14 ploomi sorti ja 1 kirsi sort
- Marjad: 6 m. sõstra -, 2 p. sõstra- ja 4 karusmarja sorti
- Põllukultuurid: rukis 'Sangaste', kartul 'Ando', põldhernes 'Mehis', põlduba 'Jõgeva', valge ristik 'Jõgeva 4'

UUED köögiviljakultuurid:

- harilik sibul 'Jõgeva 3'
- valge peakapsas 'Jõgeva'
- kaalikas 'Kohalik sinine' ja 'Kõpu'

UUED põllukultuurid:

- põlduba 'Helbi' ja põldhernes 'Kirke'
- kartul 'Endla', 'Jõgeva kollane', 'Väike verev'
- söödapeet 'Jõgeva Eckendorf'
- heintaimed aas-rebasesaba 'Haljas', sale-haguhein 'Ilo', punane aruhein 'Jõgeva 70'

SORT toetusõiguslik maa

Toetusõiguslikku põllu- ja köögiviljakultuuri sorti peab kasvatama põllumaal minimaalselt:

- teravilja - 5 ha
- kaunvilja va. põlduba 'Helbi' - 1 ha
- heintaime, kartulit - 0,3 ha
- söödapeeti, kaalikat, sibulat, kapsast, põlduba 'Helbi' - 0,1 ha

Põllukultuuride kasvatamisel peab kasutama sertifitseeritud seemet

Köögiviljakultuuride kasvatamisel peab kasutama standardseemet

Heinaseemnepõllud peavad olema nõuetekohaselt põldtunnustatud

Uued puuvilja-marjakultuuri istikud tarnijalt, kelle andmed on taimetervise registris

Toetusõigusliku põllu pindala hulka arvestatakse põllu otstes asuv kuni 15 meetri laiune põllutöömashinate ümberpööramiseks kasutatav teenindusala

SORT toetuse saamise nõuded

Puuvilja- ja marjakultuuride kohta 15. juuniks aiaplaan

Põllu- ja köögiviljakultuuride puhul peab:

- järgima sordiomaniiku kehtestatud külvisenormi ja agrotehnikanõudeid

- vältima põllu umbrohtumust

- kasvatama sorte 15 juunist kuni 1. augustini

Kohalikku sorti taimi ei kasvatata allakülvina

SORT toetuse ühikumäär

põldhernes, valge ristik, põlduba 'Jõgeva' – 50 eur/ha

heintaimede seemnekasvatus – 120 eur/ha

talirukis – 20 eur/ha

kartul – 70 eur/ha

kaalikas, söödapeet, põlduba 'Helbi' – 500 eur/ha

valge peakapsas – 1500 eur/ha

harilik sibul – 1200 eur/ha

viljapuud – 12 eur/tk

marjapõõsad – 5 eur/tk

2026. aasta pindala- ja maaelu arengu
loomatoetuste taotlemine

Enne taotlemist

- Põllumassiivi maakasutuse tüübi määramine maa kandmisel põllumassiivide registrisse <https://pria.ee/registrid/pollumassiivide-ja-maastikuelementide-muutmine>
- Maa tuleb enne korda teha ja alles siis teha avaldus registri muutmiseks.
- E-PRIA **e-põlluraamatus (varasem nimi põldude haldamise teenus)** on aastaringselt avatud. Põlde saab kopeerida eelmisest hooajast. PRIA masskopeerimine toimus taotlejatele, kellel polnud 2026.a hooajas veel ühtegi põldu. **Ei kopeeritud põlde, mis polnud eelmise aasta taotlusel. Masskopeerimine tehtud 20-23.03**
- Kasutage kihti „Kontrollmõõtmised 2025“

Nimekirjas on põllud, mis olid eelmise aasta pindalatoetuste taotlusel.
Vajadusel saad ise põlde juurde lisada.
Põldude lisamise kohta saad vaadata täpsemalt [kasutusjuhendist](#).

Taotlemine

- Taotlust eeltäita ei saa, aga taotluse täitmisel saab valida eeltäidetud vormi!

⚠ Taotlus on esitamata

Toetuse taotluse sisestamine ja esitamine

Vajad abi? Vajuta siia

Üldandmed Täitmine Koondinfo **Esitamine**

Esita taotlus

Taotlus sisestatud andmetega: [Ava PDF](#)

Kinnitused: *

- Kinnitan, et olen tutvunud eeltäidetud taotlusele kuvatud infoga taotlusele esitatud andmete kohta, sealhulgas teadete ja hoiatustega. Olen teadlik, et taotluse korrigeerimisel tuleb järgida õigusaktides sätestatud tähtaegu. Tähtaegade järgimata jätmisel hilisemaid muudatusi ei arvestata ning PRIA rakendab õigusaktides sätestatud toetuste vähendamisi või jätab taotluse rahuldamata.
- Olen teadlik, et toetusesaaja andmed avaldatakse PRIA kodulehel ja neid töödeldakse õigusaktides sätestatud ulatuses ja tingimustel ning et liidu finantshuvide kaitsmise eesmärgil võivad liidu ja liikmesriikide uurimis- ja auditeerimisorganid toetusesaaja isikuandmeid töödelda (Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2021/2116 artiklid 98, 99 ja 101).

Tagasi Kustuta taotlus **Esita taotlus**

Taotlemine

- **Soovitus!** Alustada e-põlluraamatust põldude andmetega sh piirid
- Tähelepanu rohumaa vanuse kihile. Iga kultuur eraldi põlluna.
- PK - max teenindusala, min istutustihedus
- ÖKO rohumäärifa - peab eristuma põllust!
- Üle massiivipiir joonistamised – selgitused!
- Kraavi ja põllu vahel rohumaa – eraldi põld

Maa kasutusõigus

- **15.06 seisuga** peab taotleja poolt põllumajandusmaa olema kasutusse võetud ning selle maa kohta peab olema sõlmitud maa kasutamise kokkulepe.
- **Riigimaal** enampakkumise tulemusel volitatud asutusega sõlmitud **kirjalik kasutusvaldus või rendileping**, mis on kantud ka riigikinnisvara registrisse riigivara.fin.ee (RVS § 24) Registris peab olema ka kooskõlastatud allkasutuse kokkulepe! (RVS § 24)
- **Reformimata riigimaal** ei ole omanikku, st pole võimalust maad rendile anda ehk sellisele maale **puudub õigus toetusi taotleda**.
- **Munitsipaalmaal** peab kohaliku omavalitsusega olema samuti **kirjalik** rendileping sõlmitud.
- **Eramaal** on lubatud suuline kokkulepe, kuid PRIA nõudmisel tuleb selle kohta taotlejal esitada **kirjalikus vormis tõendus**.

Kultuuride nimekiri

- Nimekirja uusi kultuure ei lisandu;
- Lisanduvad täpsustavateks kultuurideks valitavad kultuurid: **inkarnaatristik, alakesandria ristik, kesaredis;**
- Vahekultuurideks saab valida nüüd ka inkarnaatristik, aleksandria ristik, kesaredis ja lisaks ka **vahekultuuride segu;**
- **Vahekultuur tuleb täpsustada**, kui tegemist on segukultuuriga (nt teraviljade segu, vahekultuuride segu);
- Puukool (ümberistutamiseks vahetult mullas kasvatatavad taimed), enam mingit täpsustamist pole vaja.
- Kultuurid väikestel pindadel - täpsustada kultuurid: kõik peavad olema toetusõiguslikud
- TVK - täpsustatud kultuurid. Mõnel juhul oluline taotletud pind

Mida tähele panna!

- ÖKO - jälgida nõudeid
- Vahekultuurid - kultuur peab vastama taotlusega
- E-põlluraamat – andmete jagamine jooksev protsess
- Lubjatabekaardid – vaja esitada, kui pole METKis tehtud

Mida tähele panna (2)!

- Koolitustel osalemine - õige ettevõtte, keda esindatakse
- Rohumaade hooldamine – taotlusel õige valik
- PK - ei kehti üle aasta hooldamine!

Taotluste muutmine

- Teha esimesel võimalusel!
- **Kuni 15.08** Toetusaluste põldude ja pärandniidu alade pindala saab suurendada ja vähendada.
- Taotlusele saab lisada põlde ja pärandniidu alasid maakasutuse näitamisenä ilma toetuse taotlemise märkegeteta.
- **Kuni 01.11** Toetusaluste põldude ja pärandniidu alade pindala saab vähendada. Muuta saab kultuuri ja NIIT toetuse hooldamisvõtet. Eemaldada saab toetuse taotlemisega seotud märkeid.
- **Kuni 15.01** KSM taotlejad saavad eemaldada taotluselt lupjamise lisategevusega seotud taotlemise märkeid
- ning MAHE toetuse taotlejad mahetunnustamata põldude osas taotlemise märkeid.
- OTL ja LHT toetusel saab taotlust muuta kuni taotlemise aastale järgneva aasta **25. jaanuarini**.

Mida PRIA kontrollib:

- Kas taotleja vastab toetuse saamise nõuetele;
- Kas maa (loom) vastab toetuse saamise nõuetele;
- Kas kõik toetuse nõuded on täidetud;
- Tingimuslikkuse ja sotsiaalse tingimuslikkuse nõuded

Infotelefon

- Täiendavat infot saab infotelefonilt **1737** või e-posti aadressilt info@pria.ee.
- Täiendavat infot põllumassiivide muudatuste, püsirohumaade säilitamise kohta infotelefonilt **1737** või e-posti aadressilt maa@pria.ee.

Maakondlikud esindused

PRIA maakondlikud esindused avatud ainult broneeringu alusel ning ilma broneeringuta teenindust ei toimu.

Maakondlikud esindused on ette broneerimisel avatud E-N 9.00-16.00,

Esinduse külastuse aega ei saa broneerida reedeks

Aeg maakondlikku esindusse tuleb broneerida vähemalt 24 tundi ette.

Esinduse külastuse aega saab broneerida PRIA kodulehe broneerimissüsteemi kaudu. <https://www.pria.ee/broneering>

Abi saab ka helistades infotelefonile

2025.aasta tagasivaade

Mida pidada silmas lihtsustatud viljavahelduse nõude puhul

- * Viljavaheldust vaadatakse alates 2023. aastast.
- * Viljavaheldust kontrollitakse maa põhiselt ja taotlejate üleselt, seega põllu üle võtmisel teiselt taotlejalt tuleb arvestada, mis kultuuri ülevõetud maal eelneval aastal kasvatati.
- * Kui planeeritakse kasvatada vahekultuuri, siis märkida see kindlasti taotlusele „TING VK“ veergu. Kui plaanid muutuvad, siis tuleks märge taotluselt muudatusavaldusega eemaldada.

Tähelepanekud maastikuelementide säilitamise nõude juures

- * Maastikuelemendi kriteeriumitele vastav element tuleb säilitada ka juhul, kui taotleja ei ole sellest ise registrisse teada andnud või ei ole seda ökoalaks märkinud.
- * PRIAt tuleb teavitada, kui maaparandustööde tõttu tuleb eemaldada maastikuelement või kui tormiga on murdunud looduskaitseaduse alusel kaitse all olev üksik puu.
- * Alates 2025. a sobib maastikuelemendiks põllusaar, mis külgneb põllumajandusmaaga.

Tingimuslikkus ja sotsiaalne tingimuslikkus

Võrreldes 2024. a rikkumiste arv vähenenud.

PR säilitamise nõude rikkumine esikohal – TARi ei tohi üles harida.

Toidu- ja söödaohutus - esmatoodete käitlemisel ei olnud tagatud esmatoodete kaitse saastumise eest (puudus tervisetõend); puudulik sööda jälgitavus, sest puudus arvepidamine.

Loomade heaolu - tervise ja heaolu üle ei teostatud valvet piisava sagedusega; loomapidamistingimused ei vasta nõuetele; haiged või vigastatud loomad ei olnud saanud abi.

Taimekaitse - taimekaitseseade ei olnud läbinud tehnilist kontrolli; pritsimine veekaitsevööndis.

Pinna- ja põhjavee kaitse - ebapiisav silohoidla lekkekindlus; aunad veekaitseobjekti lähedal, sõnnikuhoidla puudumine.

Sotsiaalne tingimuslikkus - ehkki rikkumisi vähe (4), siis oluline ikkagi pöörata tähelepanu töötaja tööohutusele ja töölepingu seaduse nõuetele.

Püsirohumaade säilitamine

2026. a tuleb ca 40 taotlejal püsirohumaad tagasi rajada (uued kohustused + varem tagasi rajamata).

Riigi tasandil püsirohumaad suhtarv lõhki ei läinud.

Tagasi rajatud püsirohumaad tuleb säilitada samal kohal kuni püsirohumaaks muutumiseni (kuni 2025. a kehtinud reeglite järgi).

Need maad on näha PRIA avalikul veebikaardi kihil „Tagasirajatud püsirohumaad“.

Tänuõnad!!!!

Käesoleva ettekande koostamisel on kasutatud Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi ning PRIA ametnike poolt koostatud konsulentide infopäeval ette kantud ettekannete materjale!

Kaasrahastanud
Euroopa Liit

Täname tähelepanu eest! Edukat taotlemist!!!!

Lilia Kulli

Vaike nõu

20.04.2026

